

עלון קהילתי מעין חי

לעילוי נשמת נפתלי צבי - צביקה-מילר

★ חדשות הקהילה ★

מזל טוב

מזל טוב למשפחת אביטן לרגל שמחת ה"בר מצווה" של בנם אביב.
מזל טוב למשפחת מדר לרגל שמחת ה"בר מצווה" של בנם אביב.
מזל טוב למשפחת מרקו לרגל שמחת ה"בר מצווה" של בנם בר.
יהי רצון שכשם שזכו לעול מצוות, כן יזכו להיכנס לתורה, לחופה ולמעשים טובים מתוך שמחה, בריאות וכל טוב, אמנן!

תפילת מנחה וערבית

עם תחילת שעון קיץ, החל מהשבוע הקרוב, תתקיים בבית הכנסת תפילת מנחה בשעה 18:55. שיעור קצר לאחר תפילת מנחה ולאחריו, בשעה 19:30, תפילת ערבית.

מכירת חמץ

החל משבוע זה ניתן יהיה למכור חמץ אצל הרב שלמה בבית הכנסת או בביתו. נא לא להמתין לרגע האחרון!

מצה שמורה

ניתן לרכוש מצה שמורה לליל הסדר אצל הרב שלמה בבית הכנסת, במחיר 20 שקלים לשלישית מצות.

חלוקת מצות

המצות עבור ילדי ותושבי כפר ורדים, מוכנות לחלוקה! לתרומה והשתתפות במימון המבצע, ניתן לפנות לרב שלמה.

זמני השבת

כניסת השבת: 18:35
יציאת השבת: 19:39

★ פרשת תזריע ★

הטעם המר של הבדידות

מאת: הרב משה שיינפלד (אתר הידברות)

פרשת "תזריע", עוסקת רבות בענייניו של האדם המצורע.

התורה כותבת, שכאשר אדם נטמא בטומאת הצרעת, עליו לצאת מתחומי מחנה ישראל ולשבת בדד. הציצוי על ההפרדה הוא מידה כנגד מידה על מעשיו - המצורע דיבר לשון הרע, ובכך הוא גרם לסכסוך והפרדה בין איש לאשתו ובין אדם לזולתו, כעונש, עליו לשבת בדד ולחוש את טעמה המר של הבדידות, וכך ילמד לא לשוב על מעשיו.

כאשר המצורע חולף על פני חבריו בדרכו אל הבידוד, הוא צריך לומר על עצמו שהוא טמא, וכפי שכותבת התורה: "וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא" (יה, מה). מדוע עליו לומר זאת? בפשטות, כדי שבני אדם יישמרו מפניו ולא יגעו בו.

אולם טמון בזה עומק נוסף, הנושא מסר אקטואלי (מובא בספר "שפתי חיים", מידות א, שצו):

חכמים כותבים, שמטרת הקריאה "טמא טמא", היא גם כדי לעורר את הרבים שיבקשו עליו רחמים שיתרפא מצרעתו (מועד קטן ה, ע"א). גם בעניין זה יש הנהגה של מידה כנגד מידה.

מדוע? יש לאדם הנאה מדיבור לשון הרע, משום שנדמה לו שעל ידי השפלת חברו, הוא ירומם את עצמו. כלומר, הוא רוצה להיבנות על ידי צערם של אחרים. לכן הוא נענש מידה כנגד מידה, שמרחיקים אותו מהציבור, ובעודו מחוץ למחנה הוא עושה חשבון נפש עם עצמו, והוא חש על

בשרו עד כמה זקוק הוא לחסדי הבריות שירגישו את כאבו ויתפללו עליו. מכח הבריות

שמתפללים עליו, הוא יבנה את עצמו מחדש ויעלה משפלותו. הוא חשב לבנות את עצמו על ידי השפלת האחר, וכעת האחרים בונים אותו ומרימים אותו משפלותו. כל התהליך הזה יביא אותו לא רק לתיקון על עצם חטא לשון הרע, אלא אף יבנה וישריש בו את מעלת מידת "נושא בעול עם חברו", שהרי הוא רואה עד כמה זקוק הוא לחסדי אחרים. הוא מבין שלא רק שאין לו את הזכות להוציא את דיבת האחרים רעה, אלא אף הוא עצמו זקוק להם.

התלמוד (שבת סז ע"א) מביא מנהג שהיה בזמנו, שאם אחד מאילנות הפרדס "חלה" והפסיק להצמיח פירות, בעל הפרדס היה צובע את אותו עץ ומסמנו, כדי שהעוברים והשבים בסביבתו יראו אותו ויתפללו עליו שישוב להצמיח פירות. התלמוד שם מקביל את הרעיון הזה למצורע,

הקורא על עצמו 'טמא טמא', כדי לעורר את רחמי העוברים והשבים וכך הם יתפללו לרפואתו. חכמים מלמדים אותנו בכך את גודל מעלת מידת 'נושא בעול עם חברו'. אין זה משנה איזה סוג צער יש לחבר - צער גוף כטומאת צרעת, או צער על רכוש. בכל מקרה, מדובר בחברו הסובל, ולא משנה מהו גודל הצער והסבל. אפילו כשהצער הוא על אילן אחד מתוך פרדס שלם, זה מחייב את חבריו ומכריז לעורר ולבקש עליו רחמים.

הרב אליהו לופיאן מוסיף נקודה המשלימה את התמונה (לב אליהו, שביבי לב פרשת יתרו).

התורה אוסרת על בניית מזבח באמצעות כלי ברזל - "וְאִם מִזְבֵּחַ אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה לִי, לֹא תִבְנֶה אֹתוֹן גָּזִית, כִּי חִרְבְּךָ הַנִּפְתָּ עֲלֶיהָ וְתַחֲלִלָהּ" (שמות כ, כב). פסוק זה, אוסר לבנות את המזבח ולסתת את האבנים באמצעות ברזל. מדוע? הפסוק עצמו כותב את הסיבה: "כי חרבך הנפת עליה, ותחלילה". כלומר, "הברזל נברא לקצר ימיו של אדם, והמזבח נברא להאריך ימיו של אדם, אין זה בדין (אין זה ראוי) שיונף המקצר על המאריך" (משנה מסכת מדות, ג, ד, מובא ברש"י). כשאתה הולך לבנות מזבח, המאריך ימיו של אדם (על ידי הקרבנות, המכפרים על חטאיו), וברצונך לסתת אבנים למזבח, לא תניף עליו ברזל. לא מדובר דווקא בחרב, גרזן או סכין. כל סוגי הברזל. מדוע? משום שבאותו חומר, באותה מתכת, ניתן גם לעצב חרב, ובחרב אפשר להרוג בן אדם. אפשרות זו, פוסלת את השימוש בברזל לבניית המזבח (נכון שניתן להרוג גם באמצעות אבן, אולם אין ספק שברזל הוא יותר קטלני - רש"י במדבר, לה, טז).

בזמן הזה, שאין לנו עדיין בית מקדש ועבודת קרבנות, התפילה היא במקום קרבן. אדם צריך להשתדל שלא להניע את שפתיו למטרת דיבורים של לשון הרע, רכילות והוצאות דיבה, שזהו כאותו ברזל המקצר ימיו של אדם, כדי שיוכל "להקריב בשפתיו קרבן" בלב שלם ולהתפלל לאלוקים שיאריך את ימיו בטוב ובנעימים.

פינת ההלכה והמנהג

שאלה: מתי מברכים את ברכת האילנות?

תשובה: זו ברכה שמברכים רק בימי חודש ניסן, וכן רווח המנהג. לפי ה'יחוה דעת', אם לא נזדמן לברך בניסן, מברכים בחודש אייר. מי שרואה בחודש זה אילנות מאכל - לפחות שני עצים כאלה - בפריחתם, צריך לברך: ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם, שלא חיסר בעולמו כלום, וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם. ברכה זו מברכים רק פעם אחת בשנה, בפעם הראשונה בחודש ניסן, כשוראים את האילנות פורחים. מי שכבר בירך את הברכה, אינו חוזר עליה באותה שנה, גם אם ראה אילן-מאכל ממין אחר פורח. בחצי הכדור הדרומי מברכים זאת בתקופת האביב שם, החלה בחודש תשרי.

אם נפלו הפרחים והחל גידול הפירות, אין לברך עוד. על-פי ה'משנה ברורה' מברכים כל עוד הפירות לא גדלו כל צורכם (למי שלא ראה קודם לכן פריחה ממש). אפשר לברך גם בלילה אם יש תאורה המאפשרת לראות היטב את הלבלו. יש הנמנעים מלברך בשבת (בעיקר על-פי הקבלה). גם נשים מברכות ברכה זו.

לפי דעת המקובלים זו ברכה מיוחדת לעילוי נשמות ישראל ולתיקון הנשמות המגולגלות בעצי ובעשבי השדה. לדעתם על האדם להשתדל לחזר אחריה, ולברכה מחוץ לעיר, במטע שיש בו הרבה אילנות מלבליים, ולהזדר לברך ברוב עם, ולפחות במניין אנשים, ואחר-כך יש לתת שלוש פרוטות לצדקה לתיקון הנשמות, ולומר בקשות ופרקי תהילים מסויימים.

סיפור

"תקלה!", הכריז העגלון. על פני הנוסע עלתה עגמומיות. באי-רצון בולט ירד מן המרכבה, שאף מלאו ריאותיו אוויר צח ומתח את איבריו.

זה היה מסלול קבוע שעשה החסיד ר' משה-אהרון קרונשטיין אחת לשנה, ממרגיטה שבהונגריה לצייונו של רבי אלימלך מליז'נסק באוקראינה, כדי להשתטח שם ביום השנה, כ"א באייר.

תחנה חשובה המתינה לו על אם הדרך: חצר הקודש של רבי אהרון מבעלז. ר' משה-אהרון היה שובת בבעלז, ובמוצאי השבת מקבל מהצדיק את ברכת הדרך להמשך המסע. "הפעם יש לי שתי בקשות", הפתיע אותו הצדיק, כשעמד על מפתן הדלת. ר' משה-אהרון הנהן בראשו כמצפה לשמוע את הבקשות. "אתן לך 'קוויטל' [פתקת ברכה]. תן אותה לגיסי, רבי פיניעלע (פינחס טברסקי, מאוסטילה). תמצא אותו שם, בליז'נסק".

עיני החסיד נפערו, והרבי המשיך: "תן חמש-מאות זלוטי (מטבע פולני) למקבץ הנדבות הראשון שתפגוש בצאתך מ'אוהל' הצדיק. אין ברשותי כעת הסכום הזה, לכן אני מבקשך להלוות לי אותו, עד שאחזירנו לך". ר' משה-אהרון הניד בראשו שנית לחיוב. אמנם חמש-מאות זלוטי אינם סכום של מה-בכך, אולם ברוך השם זכה לשפע גשמי ושפע רוחני. הוא תלמיד חכם ועשיר מופלג, המפזר ממו רב לצדקה. בקשת הצדיק לעונג היא לו.

הוא יצא מן הקודש מצוייד בפתקה, ועליה שמר מכל משמר, נחוש לקיים את הוראות הצדיק. ביום ראשון שכר מרכבה הדורה, התרווח על מושבו ויצא לדרך. אולם פתאום אירעו תקלות בלתי-צפויות והאטו את הנסיעה. עכשיו באה הודעתו של העגלון שמשבשת לגמרי את תכנית המסע. "אופן המרכבה נשבר", אמר העגלון. "איאלץ להחליפו".

ר' משה-אהרון נאנח. משך התיקון התארך, השעון תקתק, עוד מעט ירד הערב. חשש כבד התגבגב לליבו שמא יחמיץ את העלייה לצייון הצדיק ביום ההילולא. בסופו של דבר הגיעה המרכבה לליז'נסק בעוד השמש בשמים. שמחה מילאה את ליבו של ר' משה-אהרון. כעת חשב על דבר אחד - כיצד להעביר את פתקת הרבי אל גיסו. הוא ירד מן העגלה ואז נפער פיו בתדהמה: באותו רגע עצרה עגלה בסמוך לו, וממנה ירד לא אחר אלא רבי פינחס מאוסטילה!

כעת הבין את פשר התארכות הדרך שחוה. אין זאת אלא שמן השמים זימנו אותו לבוא ל'צייון' עם הצדיק, כדי להעביר לו את שליחות גיסו.

לאחר שהעביר את הפתקה מיהר ר' משה-אהרון להיכנס אל ה'צייון' ולהעתיק שם בתפילה ותחנונים עליו, על בני משפחתו ועל קהילתו. כשיצא כבר שררה חשכה באזור. בליבו היה משוכנע שבעוד רגע יפגוש אחד ממקבצי הנדבות המתגודדים סביב ה'צייון', וימסור לו את חמש-מאות הזלוטי.

הוא תר בעיניו כה וכה, אך לא ראה איש ממקבצי הנדבות. ניסה להתעניין אצל עוברים ושבים, אך כולם משכו בכתפיהם והשיבו בשלילה.

עגנה עלתה על פניו. בכל ליבו חפץ למלא את שליחותו של רבו, אך מה יעשה ואין קבצן בסביבה? הוא עלה אל המרכבה שהמתינה לו. "אנא, סע ברחובות העיר", הורה לעגלון. המרכבה ההדורה נסעה ברחובות, במרכז העיר ובסמטאות קטנות. מדי פעם בפעם הציץ ממנה החסיד ושאל את האנשים: "האם אתה גבאי צדקה?".

איש מן העוברים והשבים לא היה גבאי צדקה. החסיד כמעט נואש. לפתע הבחין בשואב מים יהודי מתקרב אליו. לא היה לו ספק בדבר מקצועו של האיש, שכן דליי המים התלויים על המוט שהעמיס על צווארו, העידו עליו.

ובכל-זאת החליט ר' משה-אהרון לפנות אליו. "ר' יהודי, אולי אתה גבאי צדקה?". האיש עצר את הילוכו. "אם הרב הקדוש מבעלז ישלח לי מעות - אקחן", השיב לתדהמת החסיד. החסיד נאלם דום. מתוך תדהמה מסר את צרור המטבעות לידי שואב המים. "האם אתה עתיד לפגוש את הרב מבעלז?", שאל שואב המים את ר' משה-אהרון. הוא הנהן בחיוב. "ובכן, אנא מסור לו בשמי פרישת שלום וברכה!", אמר השואב.

בשיבתו שוב עצר החסיד בבעלז ומיהר להיכנס אל הצדיק. במילים נרגשות גולל את כל הקורות אותו, כיצד התקשה לאתר את גבאי הצדקה, עד שפגש את שואב המים. "האם שואב המים ביקש ממך למסור לי הודעה כלשהי?", שאל הצדיק.

"אכן", נזכר ר' משה-אהרון בפרט שנשמט מזיכרונו, "הוא ביקש למסור פרישת שלום לרבי". חיך גדול עלה על פניו של רבי אהרון מבעלז. "אכן!", קרא בשמחה, "לאותו שואב מים התכוונתי שתיתן את הכסף!".

ר' משה-אהרון יצא מהקודש בהדרת כבוד ובהתפעמות, כיאה למי שחזה בהתרחשות שמימית. אמנם חידת שואב המים לא באה על פתרונה, אך הוא ידע אל-נכון שזה נמנה עם קדושי עליון, שברוח קודשם מתעלים מעל מגבלות המקום והזמן.